

Sygnatura akt I Ns 184/18

POSTANOWIENIE

Konin, dnia 18 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Angelika Lewandowska

Protokolant sekretarz sądowy Justyna Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 roku w Koninie

na rozprawie

sprawy z wniosku S. D.

przy udziale Z. J.

w trybie art. 111§ 1 ustawy kodeks wyborczy

postanawia:

- 1. Zakazać Z. J. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących Gminy R. i Burmistrza R. zawartych na stronie 1 ulotki (...) o następującej treści: „Gmina R. pod rządami obecnego burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji”.**
- 2. Nakazać Z. J. przeproszenie S. D. poprzez wręczenie S. D. własnoręcznie spisane i podpisanego oświadczenia o następującej treści: „Przepraszam Pana S. D. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi rozpowszechniałem w ulotkach (...) nieprawdziwe informacje dotyczące Gminy R. i Burmistrza R. o treści: Gmina R. pod rządami obecnego burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji”.**
- 3. Nakazać uczestnikowi Z. J. wpłacenie kwoty 500 zł (pięćset złotych) na rzecz organizacji pożytku publicznego to jest Środowiskowego Ogniska Wychowawczego Towarzystwa (...) w R..**
- 4. Oddalić wniosek w pozostałym zakresie.**

Angelika Lewandowska

Sygn. akt I Ns 184/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawca S. D. wniósł na podstawie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017r., poz. 15 z późn. zm.) o:

- zakazanie uczestnikowi postępowania rozpowszechniania informacji dotyczących Gminy R. i burmistrza R. w postaci roznoszenia ulotek Polskiej P. Chłopskiej o tytule: „Gmina R. pod rządami obecnego burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji”, (strona 1 ulotki Polskiej P.(...)),
- nakazanie uczestnikowi postępowania przeproszenia wnioskodawcy S. D. poprzez wręczenie spisane i podpisanego oświadczenia o następującej treści: Przepraszam Pana S. D. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi rozpowszechniałem poprzez roznoszenie ulotek (...) nieprawdziwe

informacje dotyczące Gminy R. i burmistrza R., a zatytułowane: Gmina R. pod rządami obecnego burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji,

- nakazania wpłacenia uczestnikowi postępowania kwoty 1.000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego tj. Środowiskowe (...) (...) Towarzystwa (...) w R.,
- zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że wnioskodawca kandyduje w wyborach samorządowych na Burmistrza Gminy i Miasta R. z ramienia (...). W czasie trwającej kampanii wyborczej uczestnik postępowania rozpowszechnia w formie roznoszenia na terenie R. ulotki, które naruszają dobra osobiste wnioskodawcy i mają na celu zdyskredytowanie go w opinii wyborców. Nadto zaznaczył, że zamieszczone w ulotce informacje są nieprawdziwe.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik Z. J. zaprzeczył, aby należał do (...). Zarzucił, że to nie on redagował ulotkę, nie drukował jej oraz że nie zawiera ona jego podpisu. Na rozprawie w dniu 18 października 2018 roku uczestnik wniósł o oddalenie wniosku wskazując, że wniosek nie dotyczy jego osoby.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Burmistrzem gminy R. jest S. D., który kandyduje z ramienia (...) na to stanowisko także w aktualnych wyborach.

Uczestnik Z. J. obecnie mieszka w R.. W dniu 16 października 2018 roku uczestnik podjechał ciemnym samochodem marki F. na parking znajdujący się przed sklepem w J., w którym pracuje A. Ś. A. Ś. będąc wewnątrz sklepu przez oszklone drzwi widziała jak z samochodu wysiadł Z. J., a także, że z tego samochodu wysiadła dziewczyna, która następnie weszła do niej do sklepu i zostawiła ulotki i wyszła, a następnie wsiadła do samochodu i odjechała razem z uczestnikiem. A. Ś. zna Z. J., albowiem mieszkają, w tej samej miejscowości. A. Ś. zapoznała się pobieżnie z treścią ulotek i schowała je następnie do szuflady. Wnioskodawca został poinformowany przez mieszkańca Gminy R. mieszkającego w okolicach sklepu, że przywiezione zostały do niego ulotki. Następnego dnia tj. 17 października 2018 roku wnioskodawca udał się do sklepu (...) w celu sprawdzenia tej informacji. Otrzymywał bowiem już sygnały od innych mieszkańców, że w ubiegłym tygodniu i w tym tygodniu w różnych miejscach np. w sklepie w M., w punkcie totolotka w R. oraz w sklepie w R. prowadzonym przez K. K. pojawiły się ulotki zawierające nieprawdziwe informacje o nim oraz o Gminie R. o identycznej treści jak ta dołączona do wniosku. A. Ś. potwierdziła wnioskodawcy, że ulotki do jej sklepu przyniosła dziewczyna, która przywieziona została samochodem przez uczestnika.

Z początkiem października 2018 roku do wnioskodawcy dotarły ulotki o podobnej treści jak ulotka dołączona do wniosku z tym, że sygnowane one były przez (...), a nie przez (...). Te ulotki również nie były podpisane.

Uczestnik Z. J. w poprzednich latach, w okresie, w którym wnioskodawca S. D. kandydował na Burmistrza Gminy R. rozpowszechniał ulotki, które posiadały podobną szatę graficzną i podobną treść jak ulotka dołączona do niniejszego wniosku.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów:

- zeznań świadka A. Ś.,
- zeznań wnioskodawcy S. D.,
- częściowo zeznań uczestnika Z. J.,
- nagrań z monitoringu utrwalonych na płycie CD – karta 6 akt,
- ulotki z października 2018 r. – karta 5 akt,
- ulotki z dnia 18.06.2015 r. - karta 16-17v akt,

- ulotki z lipca 2014 r.- karta 14-15v akt,
- ulotki nr 58 – Biuletyn bezpłatny - karta 12-13v akt,
- ulotki - karta 10-11v akt,

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka A. Ś., albowiem znalazły one odzwierciedlenie w nagraniu z monitoringu zarejestrowanym na płycie CD. W ocenie Sądu świadek szczerze zrelacjonowała to co było jej wiadome w sprawie, nie wskazywała na okoliczności o których nie miała wiedzy. Sąd nie znalazł powodów dla których miałyby fałszywie twierdzić, że osobą która przywiozła pod jej sklep kobietę pozostawiającą u niej ulotki, był Z. J..

Zeznania wnioskodawcy Sąd ocenił również jako wiarygodne, albowiem znalazły potwierdzenie w zeznaniach A. Ś., nagraniu z monitoringu oraz treściach dołączonych ulotek.

Zeznania uczestnika okazały się być niewiarygodne i zmierzające do uchronienia go od odpowiedzialności za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji.

Sąd zważył, co następuje:

Art.111 § 1 kodeksu wyborczego stanowi, że jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

W pierwszej kolejności należy odpowiedzieć na pytanie, czy w art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego chodzi tylko o materiały wyborcze w ujęciu art. 109 § 1 i 2 tego kodeksu, czyli pochodzące od komitetu wyborczego i przezeń sygnowane. Za odpowiedzią negatywną na tak postawione pytanie przemawia przede wszystkim wykładania językowa przepisu art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego. Budowa zdaniowa przepisu świadczy o tym, że mogą tutaj wchodzić w grę materiały wyborcze (w szczególności plakaty, ulotki i hasła (z uwagi na użycie sformułowania "w szczególności" katalog jest tylko przykładowy), a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej (brak katalogu choćby przykładowego, chodzi tylko o to, by była to forma agitacji wyborczej). W tym drugim wypadku nie musi więc chodzić o materiały pochodzące od komitetu wyborczego. W świetle powyższego niezasadnym jest zarzut uczestnika, że skoro nie kandyduje on w wyborach samorządowych to nie można uznać aby prowadził agitację wyborczą. Stosownie do art. 105 § 1 kodeksu wyborczego agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. Zatem nie ulega wątpliwości Sądu, że w świetle tej regulacji agitacją wyborczą będzie również nakłanianie i zachęcanie wyborców do wstrzymania się od oddawania głosu na jakiegoś kandydata. Z treści dołączonej do wniosku ulotki jednoznacznie wynika, aby nie głosować na obecnego burmistrza.

Zebrany materiał dowodowy potwierdził, że uczestnik brał udział w rozpowszechnianiu ulotek takich jak ta dołączona do wniosku. Uczestnik zaprzeczył, aby przywiózł kobietę, która przyniosła ulotki do sklepu (...), co w świetle zeznań A. Ś. oraz nagrania z monitoringu okazało się nieprawdą. Nie da się zatem wytłumaczyć niewiarygodnych zeznań uczestnika niczym innym jak tylko chęcią uniknięcia odpowiedzialności za rozpowszechnianie ulotek. Zaprzeczenie uczestnika udziału w rozpowszechnianiu ulotek nie może odnieść zamierzonego skutku, albowiem nie da się wytłumaczyć sekwencji zdarzeń wynikających z nagrania i zeznań świadka, aby udział uczestnika w tym zdarzeniu miał charakter przypadkowy. Ponadto ulotki złożone przez wnioskodawcę, w odniesieniu do ich treści, układu graficznego pozwalają uznać za wysoce prawdopodobne zeznania wnioskodawcy, iż uczestnik jest powiązany z treściami w nich zawartymi.

W ocenie Sądu Okręgowego poprzez pojęcie rozpowszechniania należy rozumieć szeroki ciąg zdarzeń, który doprowadza do upubliczniania danego materiału wyborczego i nie może dotyczyć, jak chce tego uczestnik, tylko autora ulotki czy osoby bezpośrednio przekazującej ulotkę odbiorcom.

Zaznaczyć także należy, że zdaniem Sądu wiarygodne są twierdzenia wnioskodawcy, iż ulotki o treści takiej jak ta dołączona do wniosku pojawiły się w innych miejscach na terenie Gminy R.. Nie da się bowiem wytłumaczyć dlaczego miałyby zostać doręczone jedynie do sklepu w J., skoro ich treść odnosi się do mieszkańców całej Gminy i dotyczy zbliżających się wyborów na stanowisko burmistrza R.. Nadto sposób w jaki zostały dostarczone do sklepu (...) – poruszanie się samochodem, wręczenie większej liczby niż jedna ulotka świadczy, że celem tego przedsięwzięcia miało być dotarcie do większej liczby odbiorców. Zeznania wnioskodawcy uznane za wiarygodne przez Sąd w powiązaniu z poprzednimi ulotkami złożonymi przez niego oraz faktem udziału uczestnika w rozpowszechnieniu ulotki będącej przedmiotem niniejszego wniosku pozwalają przyjąć, iż uczestnik brał udział w rozpowszechnianiu ulotek, bądź ich tworzeniu w odniesieniu do materiałów wyborczych o tożsamej treści jak przedmiotowa ulotka, rozpowszechnianych, jak wynika z zeznań wnioskodawcy, w październiku 2018 roku.

Do udzielenia ochrony prawnej w myśl art. 111§1 kodeksu wyborczego koniecznym było wykazanie przez wnioskodawcę, że nieprawdziwe są informacje, że gmina R. pod rządami obecnego Burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji. Oczywistym jest dla Sądu, że powyższa wypowiedź zawiera informacje weryfikowalną w kategoriach prawda – fałsz, a nie ocenę, a ponadto w świetle beczynności dowodowej uczestnika stanowi informację nieprawdziwą, albowiem nie zostało wykazane, iż istnieje jakakolwiek lista rządowa, gdzie umieszczono Gminę R. celem jej likwidacji.

Z tych przyczyn, działając na podstawie art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego:

- zakazano Z. J. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących Gminy R. i Burmistrza R. zawartych na stronie 1 ulotki (...) o następującej treści: „Gmina R. pod rządami obecnego burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji”,

- nakazano Z. J. przeproszenie S. D. poprzez wręczenie S. D. własnoręcznie spisanego i podpisanego oświadczenia o następującej treści: „Przepraszam Pana S. D. za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi rozpowszechniałem w ulotkach (...) nieprawdziwe informacje dotyczące Gminy R. i Burmistrza R. o treści: Gmina R. pod rządami obecnego burmistrza i obecnych radnych jest na liście rządowej do likwidacji”.

- nakazano uczestnikowi Z. J. wpłacenie kwoty 500 zł (pięćset złotych) na rzecz organizacji pożytku publicznego to jest Środowiskowego Ogniska Wychowawczego Towarzystwa (...) w R. uznając, że powyższa kwota jest adekwatna do stopnia naruszeń dokonanych przez uczestnika, oddalając żądanie w pozostałym zakresie.

Angelika Lewandowska